

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ระดับอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: กรณีศึกษาโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ เอช1เอ็น1 ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้คือ ทีม SRRT ระดับอำเภอใน 20 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 322 ทีม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ทีม SRRT ระดับอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 20 จังหวัด จำนวน 178 ทีม ได้จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552) ดังนี้

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ในการสุ่มตัวอย่าง กำหนดให้ค่า $e = 0.05$

$$\text{แทนค่า } n = \frac{322}{1 + 322 \times (0.05)^2}$$
$$= 178.39 = 178 \text{ ทีม}$$

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล เพื่อป้องกันการไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบจำนวน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้กำหนดให้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 10% จากที่คำนวณได้ จำนวน 18 ทีม ดังนั้นในการศึกษานี้จะรวบรวมข้อมูลจากทีม SRRT ระดับ

อำเภอ จำนวน 196 ทีม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นหัวหน้าทีมหรือแกนหลัก ผู้รับผิดชอบงานระบาดวิทยาของทีม SRRT ระดับอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยกำหนดสัดส่วนของทีม SRRT ระดับอำเภอ ของแต่ละจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนมาตรฐานทีม SRRT และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของทีม SRRT ระดับอำเภอ

ส่วนที่ 3 การดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วระดับอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกรณีศึกษาโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ เอช1 เอ็น1

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว ระดับอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีศึกษาโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ เอช1 เอ็น1

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity index : CVI) นำเครื่องมือที่ได้สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยา 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน อีก 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะ และหลังจากนั้น ได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา CVI ค่าที่ได้เท่ากับ 0.94 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้มีความชัดเจน เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างทีม SRRT ในระดับอำเภอ ของจังหวัดเลย จำนวน 5 ทีม ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความชัดเจนของข้อคำถาม จากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำโครงการค้นคว้าแบบอิสระเข้ารับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย สาขาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังจากที่ได้รับ การอนุมัติ ผู้ศึกษาจึงได้ขอหนังสือจากสาขาวิชา นำเรียนถึงท่านนายแพทย์สาธารณสุขทุกจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขออนุญาตศึกษาในพื้นที่ และได้ส่งหนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์ของ การศึกษาและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้า/แกนหลัก ของทีม SRRT ระดับอำเภอทราบถึงสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการศึกษาคั้งนี้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถออกจากการศึกษาในระหว่างการดำเนินการได้โดยที่ไม่เกิดผลเสียหาย ต่อกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับ และเสนอผลการศึกษาในภาพรวม เพื่อใช้ประโยชน์ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเท่านั้น พร้อมทั้งให้กลุ่มตัวอย่างได้บันทึกการให้คำยินยอมลงใน เอกสารแสดงความยินยอมของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนที่กลุ่มตัวอย่างจะตอบแบบสอบถาม

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ผู้ศึกษาขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แก่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเลย
2. ผู้ศึกษาโทรศัพท์ติดต่อเพื่อขอ E-mail หัวหน้าทีม และ/หรือแกนหลักผู้รับผิดชอบงาน ระบาดวิทยาของทีม SRRT ระดับอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้คัดเลือกไว้
3. ผู้ศึกษาส่งหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมทั้งแบบสอบถามถึงหัวหน้าทีมและ/หรือแกนหลักผู้รับผิดชอบงานระบาดวิทยาของทีม SRRT ระดับอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็น กลุ่มตัวอย่างผ่านทาง E-mail เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา รายละเอียดการตอบ แบบสอบถาม และขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและส่งคืนมายังผู้ศึกษาภายใน 4 สัปดาห์
4. กรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามครบ ผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามผ่านทางไปรษณีย์ พร้อมสอซองเปล่าติดแสตมป์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ส่งกลับมายังได้ครบ
5. ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล หากข้อมูลไม่สมบูรณ์ผู้ศึกษาก็จะ สอบถามเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างทางโทรศัพท์
6. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั่วไปของทีม SRRT ในระดับอำเภอ ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด
2. การดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ เอช1 เอ็น1 ของทีม SRRT ระดับอำเภอ ตามมาตรฐาน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นทีม มาตรฐานด้านความพร้อม มาตรฐานด้านความสามารถการปฏิบัติงาน และมาตรฐานด้านผลงาน ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานทีม SRRT ระดับอำเภอ จำนวน 13 ตัวชี้วัด ดังนี้

การผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดย่อย 2 ระดับ ดังนี้

- 1) ตัวชี้วัดย่อยระดับพื้นฐาน (Basic requirement : B) เป็นรายการหรือข้อกำหนดผ่านเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดในระดับขั้นต่ำของทีม
- 2) ตัวชี้วัดย่อยในระดับดี (Special requirement : S) เป็นรายการหรือข้อกำหนดที่แสดงถึงศักยภาพและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นของทีมเฉพาะมาตรฐานองค์ประกอบที่ 4 แบ่งผลงานที่ดีเป็น 2 ระดับ (S1, S2)

การผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด พิจารณาจากจำนวนตัวชี้วัดย่อยที่ผ่านเกณฑ์ มี 2 ระดับคือ

- 1) ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดระดับพื้นฐาน หมายถึง มีตัวชี้วัดย่อยในระดับพื้นฐาน (Basic requirement : B) ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด
- 2) ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดระดับดี หมายถึง ทุกตัวชี้วัดย่อยทั้งในระดับพื้นฐาน (Basic requirement : B) และตัวชี้วัดย่อยระดับดี (Special requirement : S) ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

การผ่านเกณฑ์มาตรฐาน พิจารณาจากจำนวนตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งมี 2 ระดับ

- 1) ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน หมายถึง ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์ในระดับพื้นฐาน
 - 2) ผ่านเกณฑ์ระดับดี หมายถึง ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์ในระดับดี
3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินกรณีโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ เอช1 เอ็น1 ของทีม SRRT ในระดับอำเภอ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ